թում ենք Ամենաբարձրեալ Աստծուն, ասած է Հրամարտակում, թող նա օրհնէ Ծայրագոյն Պատրիարքին Աստուծոյ մեծ ծառայութեան համար ի բարօրութիւն և ի հոգևոր փրկութիւն Մեր «Էրէբլէ Բուլը հայ ազգին»։

Այս նոր վկայութիւնք Կայսեր հոգացողութեան հայ եկեղեցւոյ բարօրութեան մասին ուրախ արձագանք կը տան Ծայրագոյն Պատրիարքի բազմաթիւ հօտում, որ դեռ ևս գտանվում է անհաւատների լծի տակ։

Նոքա յուսոյ քաղցր ճառագայթ կը գտնեն այն ազգի սրտի մէջ, որ սովոր է իւր բոլոր անկենկալութիւնք և յոյսերը դնելու Ռուսաց երկրի Մեծահզօր իշխողների վերայ։

ՏՓԽԻՍԻ ՀԱՅ ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՆԱԼԸ ՆՈՐԻՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ Տ. Տ. ՄԱԿԱՐ Ս. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ.

—

Ամսիս 12-ին, առաւօտեան ժամը 10 ին քաղաքիս բոլոր հայ հոգևորականները ժողովվեցան Վանաց մայր եկեղեցին՝ ներկայացնելու Նորին Վեհափառութեան Տ. Տ. Մակար Արքեպիսկոպոսին Կաթողիկոսի։ Քահանայք փիլոն ծածկած դուրս գալով եկեղեցուց, գնացին կանգնեցին առաջնորդարանի դահլիճում։ Մի քանի րոպէից յետոյ դուրս եկաւ Նորին Վ. Հափառութիւնը և կանգնեց դահլիճի ծայրին, երկու կողմից եպիսկոպոսներով շրջապատուած։ Ապա տեղական առաջնորդ սրբազան Արիստակէս եպիսկոպոս դարձաւ դէպի Վեհափառը հետևեալ խօսքերով. «Վեհափառ Տէր, երեք տարի է, յորմէհետէ ես վարում եմ թեմումս առաջնորդի պաշտօնը և անհամբերութեամբ սպասում էի Աղգիս Վեհափառ Հայրապետին։ Այսօր ահա հասաւ ժամը, և ես պատիւ ունիմ ներկայացնել Ձերդ Վեհափառութեան քաղաքիս հոգևորականաց դասը և խոնարհաբար խնդրել որ ցոյց տաք նոցա այն ճանապարհը, որով պէտք է գնան նոքա այսուհետև և օրհնէք նոցա»։

Այդ խօսքերից յետոյ Ն. Վեհափառութիւնը հետագայ խրատը խօսեց ներկայ եղող քահանաներին.

«Իմ ճանապարհորդութեան ժամանակ ես ինչ քաղաք մտել

եմ, ամեն տեղ հայ ժողովրդոց խնդրել եմ որ իրենց աղօթքի մէջ խնդրեն Աստուծոյ որ կազդուրէ իմ հոգևոր և մարմնաւոր կարողութիւնքս իմ եկեղեցին ու ազգը կառավարելու համար։ Ես ցանկանում եմ եկեղեցին և հոգևորականութիւնը կառավարել ու դատել արդարութեամբ, իմաստութեամբ և առանց աչառութեան։ Բայց արդարութեամբ դատելը շատ անգամ սրով է եղել։ Դուք, ի հարկէ, գիտէք. ինչպէս Սողոմոն արքան սրով որոշեց իւր դատաստանին մատուցուած մանկան հարազատ մայրը։

«Մեզ, հոգևորականներիս, սուր չէ տրուած. և ես սրոյ փոխարէն պէտք գործ դնեմ ապ և լոյս։ Աղի մի յատկութիւնն է անհամ կերակուր համովցնել, միւսը այն է, որ երբ վէրքի վերայ դրուի՝ կը կսկծցնէ։ Լոյսն էլ նոյնպէս. թէ խաւարն է փարատում և թէ այրող է։ Մեր ներկայ հոգևորականից շատերը չեն ճանաչում ու յարգում իրենց կոչումն ու պաշտօնը. ես այդպիսիներին պէտք է պատժեմ ապով և լուսով. հոգևորականի անձին չեմ դիպչի ես. այլ կը պատժեմ նորա մէջ՝ նորա չարութիւնը, մոլութիւնը և զեղխութիւնը։

«Մինչև օրս արժանաւոր և անարժան քահանան չեն եղել որոշուելիս. ձեզնից շատերը առանց որևիցէ նշանաւոր գործ կատարելու իրենց ասպարիզում ստացել են զանազան պարգևներ՝ խաչ, կամիլաւկայ, աւագ քահանայութիւն և այլն. ուրիշ առաւել անարժաններն էլ ամեն միջոց գործ են դրել նոյն պարգևներին արժանանալու համար. և այսպիսով արժանաւորութիւնն ու առաքինութիւնը մոռացութեան են տրուել։ Այսուհետև պէտք է առաջադիմեն շնորհքը, իմաստութիւնը և հանճարը։ Դոցա հետ էլ եկեղեցականի առաքինութիւնը և գովանի վարք ու բարքը պէտք է լինեն նորա արժանաւորութիւնքը։ Իմ օրոմս պէտք է բարձրանայ հոգևորականութիւնը։ Մինչև այսօր աշխարհականներն են եղել քահանաների ճանապարհ ցոյց տուողները և նոցա իրենց հաճոյից համաձայն գեկավարողները. այսուհետև քահանայք պէտք է լինին նոցա ճանապարհ ցոյց տուողը։ Դուք պէտք է լինէք ժողովրդեան ուսուցիչ. ոչ միայն որդւոց, այլ և ծնողաց։ Ես ցաւելով պէտք է ասեմ, որ ձեզնից նոքա, որոնք գեմնագիտոներում հայ մանկանց կրօնի և լեզուի ուսուցիչներ են, չեն կարողանում իրենց խնամքին յանձնուած մանկանց մէջ մեր եկեղեցու պահանջին յարմար ոգի ներշնչել ու դաստիարակել։ Գալով

այն քաղաքներին, որոնք որ և իւր գործում մինչև օրս յանցաւոր են ճանաչուած, ես այդպիսիների անցեալը չը պէտք է ի նկատի ունենամ և ներում եմ նոցա. բացի նոցանից, որոնք արդէն բանադրուած կամ արգելուած են հոգևոր իշխանութիւնից։ Դուք պէտք է ջնջէք ձեր սրտից չարութիւնը և համերաշխութեամբ գործէք ու ձեզ յանձնուած ժողովուրդը հովուէք, ինչպէս վայել է մի ճշմարիտ հոգևորականի՝ ի մխիթարութիւն իմ սրտի և յաբախութիւն Ազգի և եկեղեցւոյ»։

Ապա օրհնեց նոցա և արձակեց. և ամենքը համբուրելով Նորին Վեհափառութեան Աջը, հեռացան. քաղցր տպաւորութեան տակ։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՔ.

Ը Ն Դ Ա Ր Ձ Ա Կ

Օ Ր Ա Ց Ո Յ Ց

1886

Սեփհականութիւն

ՍՈՒՐԲ ՓՐԿՉԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Տպագրութիւն Գ. Պաղտատլեան

(ԱՐԱՄԵԱՆ)

Գին 3 Ղրուշ

Պ ա ր ո ւ ն ա կ ո ւ թ ի ւ ն

Օրացոյց և գուշակութիւնք օդոց.=Տարեդարձ Ծննդոց և Գահակալութեանց Վեհապետաց. — Յանկ Օսմ. Սուլթանաց. — Աւագանի Կայսերական պալատան. — Նախարարք Բ. Դրան. — Մեծ պաշտօնատարք մայրաքաղաքին. — Հրամանատարք բանակաց. —